

Árni Joensen, stjóri á Skipafelagnum:

– Nøgdir við árið sum fór

Leiðslan á Skipafelagnum hefur fingið rætta skútuna upp- aftur eftir tað vánaliga rakstrarúrslitið sum felagið hevði í 1997. Tyngsti rakstrarparturin er tikin burtúr, og nú gevur raksturinn aftur avlop

SVEINUR TRÓNDARSON

Seinasta heyst fekk Skipafelagið Føroyar aftur ein føroyskan kappingarneyta, tá Norrøna fór undir vetrarsiglingina. Hjá fólki, sum stóðu uttanfyri, kundi hetta væntast at fáa tær fylgjur, fyrri Skipafelagið, at raksturinn fór at geva enn størri hall, enn hann gjordi í 1997, tí nú vóru ikki færri enn trý »føroysk« flutningsfeløg um marknaðin. Skipafelagið Føroyar, Eimskip og Smyril Line.

Men so var ikki. Úrslitið var í veruleikanum ta beint øvugta, í hvussu er hjá Skipafelagnum. Stóra rakstrar-

halli í 1997 er vent til eitt yvirskot og hóast Árni Joensen, stjóri, ikki vil upplýsa hvussu stórt avlopið er, so sigur hann so mikið sum, at teir eru nøgdir við 1998.

– Stóðan hjá okkum í 1997 var tann, at vit, meiri ella minni vóru tvungnir at taka á okkum raksturinn av einum skipi, sum var alt ov dyrt. Hetta merkti raksturinn hjá felagnum í ógvuliga stóran mun, og tí valdu vit at sleppa okkum av við skipið og at niðurlægga ta farleiðina. Orsøkin var heilt einfalt, at hon bar seg ikki.

Tað var orsøkin til at Skipafelagið legði farleiðina niður og slapp sær av

við skipið, sum var leigað. – Vit sluppu okkum av við ein aktivitet, sum hevði tyngt okkara rakstur ógvuliga nógv og tað sæst aftur. Men tað tók sína tíð. Alt fyrra hálvár er merkt av negativu ávirkanum, sum stóðust av tí farleiðini, so tú kanst gott siga, at vit hava ikki fingið ágóðan av broytingunum fyrr enn í seinna hálvári, sigur Árni Joensen.

Og eftir øllum at døma er talan um munandi broytingar til tað betra. Stjórin á Skipafelagnum vil ikki siga, hvussu nógv betri úrslitið var í 1998 enn í 1997, men hann vátar tó, at raksturinn hjá felagnum

gav avlop í 1998. Og tað sigur ikki so lítið, tí í 1997 hevði Skipafelagið eitt hall uppá góðar fimm og eina hálva millión krónur.

Hava altíð kappast

Men merkir tað so, at tit ikki merkja at tit hava fingið kapping frá Norrønu?

– Ikki stórvægis. Sjálfandi merkja vit, at vit hava at Norrøna er farin at sigla alt árið, so stórur er flutningsmarknaðurin í Føroyum heldur ikki, men tað lagna er, at Norrøna, í grundini, er farin við tí farminum, sum vit høvdu við hinum skipinum og tí merkja vit ikki so nógv til tað, sigur Árni Joensen.

Men tað at kappast um farmin er ikki nakað nýtt fyribrigið hjá Skipafelagnum.

– Tú skalt minnst til, at tað altíð hava verið fleiri flutningsfeløg á marknaðinum, og viðhvørt hava tað verið alt ov nógv. DFDS sigldi í nógv ár upp á Føroyar, umframt onnur feløg við. Tá DFDS gavst tók Eimskip við, so vit hava í grundini ongantíð verið einsamallir, sigur Árni Joensen.

Hann leggur afturat, at føroyingar so eisini hava lyndið til at gloyma, at Skipafelagið ikki bara hevur skip sum sigla við farni, men at felagið eisini hevur nógv annað virksema, bæði her heima og uttanlands, og at teir tí altíð hava verið noyddir at tillaga virksema til kapping frá øðrum virkjum.

Men tað merkir kortini ikki, at stjórin á Skipafelagnum klagar um arbeiðsumstøðurnar.

Vit hava heldur brúkt kreftirnar upp á at tillaga virksema okkara til umstøðurnar, heldur enn at kera okkara neyð.

Vinnan betrar seg

Árni Joensen heldur, at tað hevur stóran týdning hjá vinnuni, at duga at tillaga seg tær umstøður, sum eru givnar heldur enn at dúva upp á eina hjálpanði hond frá, eitt nú, politikarum.

– Tað er ein sera vandamikil leið at ganga. Tað skapar skeivar fortreytir fyrri kapping og ger at virkini og leiðslurnar ikki brúka ork-

– Raksturinn í 1997 var nógv ávirkaður av einari farleið, sum nú er niðurlögð, og tað sæst aftur í roknskapinum fyrri 1998. Hallið er vent til avlop, sigur Árni Joensen, stjóri á Skipafelagnum Føroyar (savnmynd)

una rett. Men tá tað er sagt, so haldi eg avgjørt, at vit her heima sigga, at vit eru væl á veg, á rættari leið. Virkisleiðslurnar hugsa meir og meir um kappingina frá kappingarneytunum og hvat tær kunnu gera afturimóti, uttan at fáa eina hjálpanði hond. Tað verður hugsa meir um at fáa ein effektivan rakstur og eitt avlop til seinast, og tað er tað leiðina vit skulu ganga, sigur Árni Joensen.

Hann visir á, at tað er hesa tankagongd, sum Skipafelagið hevur brúkt í nógv harrans ár, og tað er hon, sum er orsøkin til, at ein kann broyta eina negativa gongd til tað betra.

– Hevur tú ein trupulleika, so fert tú inn og hyggur at tí trupulleikanum, við tí fyrri eyga, at bota um »skaðavirkanina«. Tað merkir sostatt eisini, at vit mugu taka nakrar avgerðir fyrri at venda gongdina og tað gera vit í hvørjum einstøkum føri.

– Politikararnir skulu skapa rammurnar fyrri einum sunnum vinnulivi og eftir tað skulu teir halda fingrarnar burt. Teir skulu lata vinnuna fáa frið at arbeiða uttan at fara inn í tíð

og ótíð, fyrri at broyta viðurskiptini, ella enn verri, fyrri at krevja eitt ella annað, sum passir teimum.

– Og eg haldi, at politikararnir eru vorðnir betri á hesum økinum, sigur Árni Joensen, sum tó visir á, at íblending frá vinnuni í politikk, er eins vandamikil.

Nógv starvsfólk

At talan er um eitt stórt virkið sæst best av, hvussu nógv fólk fáa til sitt dagliga breyð úr felagnum.

Ikki færri enn 173 fólk starvast á Skipafelagnum og tað er bæði her á landi og uttanlands. Sum nevnt omanfyri, so fevnir virksema eisini um annað enn farmaflutning við skipi, tí Skipafelagið tekst bæði meklingarvirksema, steevedoring og farmaflutning við bilum.

– So hóast meginparturin av inntøkunum kemur frá sjófarminum, so er tað ikki tað einasta, sum gevur okkum inntøkur, verri enn so, sigur Árni Joensen.

Til seinast kunnu vit nevna, at umsetningurin hjá Skipafelagnum liggur um einar 100 milliónir krónur um árið, so tað eru ikki »smápengar« vit tosa um.

– Tað er ikki nýtt fyrri okkum, at kappast. Tað hava altíð verið fleiri flutningsfeløg á hesi rutuni, og onkuntíð ov nógv, sigur stjórin á Skipafelagnum, sum visir á, at teir í fleiri ár kappast við DFDS um farmin, og tá teir góvust tók Eimskip við (savnmynd)

Stígur av álvara komin í

Tað tykist, sum stígur nú av álvara er komin í sáttmálasamráðingarnar millum Starvmannafelagið og Fíggjarmálastýrið. Kravið um nýggja lønarskipan er fyribils útsett í eitt ár, men partarnir eru ikki samdir um hvussu aðrir áttokandi spurningar skulu loysast

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað sær út til, at Starvmannafelagið og Fíggjarmálastýrið av álvara hava fingið trupulleikar við at koma til ein nýggjan sáttmála.

Partarnir hava stórt sæð samráðst uttan slit síðani sunnudagin, men teir eru ikki komnir serliga langt.

Meginparturin av tíðini er brúktur til at finna fram

til eina nýggja lønarskipan, men mikudagin skiltu vit á formanni Starvmannafelagsins, at tolið var um at verða uppi.

Og tað var ikki so langt av leið heldur. Tí í gjár kom fram, at partarnir hava avgjørt at leggja lønarskipanina til viks í eitt ár.

Gunnleivur Dalsgaard, formaður í Starvmannafelagnum segði við Útvarpið í gjár, at lønarleiðin ikki er

búgvinn til at taka við eini nýggjari lønarskipan og tí hevur felagið gjørt av at bíða við hesum kravinum treytað av, at ein nýggjur sáttmáli verður gjordur fyrri eitt ár.

Harafturat hevur Starvmannafelagið sett sum treyt, at aðrir áttokandi spurningar verða loystir beinanvegin.

Men tað tykist, sum um partarnir ikki eru samdir um

hvussu hesir spurningar skulu loysast.

Tað hevur tíverri ikki eydnast okkum at fáa upplýsingar um hvørjir hesir áttokandi spurningar eru.

Tað tykist eisini eitt sindur ymiskt hvussu partarnir uppfata stóðuna. Útvarpið at siga, at partarnir vóru farnir at umhugsa at senda boð eftir semingsmonnum, men Karsten Hansen, landsstýrismaður segði við

Útvarpið á middegi í gjár, at tað er ikki Fíggjarmálastýrið, sum ætlar at senda boð eftir semingsstovninum.

Sosíalúrinn skilir, at tað er nógv eftir at tosa um. Partarnir eru eftir øllum at døma ikki komnir til lønar- og eftirlønarkrøvini enn, og har er stórur munur millum tað sum partarnir krevja av einum nýggjum sáttmála.

Trailari steðgaði bussinum

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað var rættiliga hált nógvastaðni í landinum í gjár og tað hevur ofta óhapp við sær. Í brekkuni niðan frá Oyrargjógv fór ein trailari á glið so at hann kom at standa tvørturum á veginum. Vanliga ferðslan slapp framvið, men hjá bussinum hjá Bygdaleiðum var einki at gera. Har var ov smælt og tí mátti hann bíða til trailarin var fingin á rættkjøl aftur